

Háázinu - FigyeljeteK

Háázinu hetiszakasz tartalma האזינו

Hetiszakaszunk – Háázinu (5Mózes 32:1-52.) – a Tóra utolsó előtti szakasza, Mózes hattyúdalát tartalmazza. A lírai költemény formájában előadott „utolsó figyelmeztetés” nyomatékosan kéri a zsidó népet, maradjon hű az isteni Tórához a vezér halála után is. Röviden, pár mondatban felvázolja a zsidó nép történetét, Isten segítségét, és leírja, milyen szörnyű lesz a büntetés, ha hátat fordítanak Istennek és Tórájának. A szakasz azzal végződik, hogy Isten felszólítja Mózeset, menjen fel a Nebó hegyére, ahol meg fog halni. Ezelőtt még azonban, a következő szakaszban, megáldja Izraelt.

Háázinu („FigyeljeteK”) hetiszakaszának nagyobbik része egy hetvensoros „dal”, amelynek szövegét Mózes földi életének utolsó napján megismerteti a néppel.

Eget és földet tanúnak hívva **Mózes** buzdítja a népet: „**Emlékezzél az ősidőkre / Gondolj annyi nemzedék éveire / Kérdezd atyádat és ő elmondja neked / Véneidet és ők elbeszélnek neked**”, hogy Isten „**A pusztaság országában találta meg**” Jákob ivadékait, akiket azután néppé tett, saját népévé választotta őket, és egy bőséggel termő országot hagyományozott rájuk. – **5Mózes 32:1–14.**

A **Dal** azonban a bőség csapdáira is felhívja a figyelmet: „**És meghízott Jesurun és kirúgott / Meghíztál, meghajjasodtál, megkövéredtél / És elhagyta Istenét, aki alkotta őt / És nem becsülte meg üdvössége szikláját**” – valamint azokra a bekövetkező szörnyű szerencsétlenségekre, amelyeket összességükben **Mózes** úgy fogalmaz meg,

hogy az **Örökkévaló** elrejtje az arcát népe előtt. – **5Mózes 32:15–35.**

Végül azonban, ígéri **Mózes**, az **Örökkévaló** megbosszulja majd szolgáinak kiontott véréért, és engesztelést ad országának és népének. – **5Mózes 32:36–43.**

A **pársá** azzal fejeződik be, hogy Isten utasítja **Mózeset**, menjen fel a **Nebó** hegyére, ahonnét, mielőtt meghalna, még végigtekinthet az **Ígéret Földjén**. „**Csak túlnanról láthatod az országot, de oda be nem mégy, abba az országba, amelyet Én Izráel fiainak adok.**” – **5Mózes 32:48–52.**

שבת שלום

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FŰVÁROS ZSINAGÓGA

ב"ה

Chaim Shaul Glitzenstein: Eső és harmat

Mózes a halála előtt az utolsó figyelmeztetést egy lírai költeményben hagyta meg a népnek. Így kezdi: „**Figyeljetegek egek, hadd szóljak és hallja meg a föld szám szózatát. Permetezzék, mint az eső tanításom, hulljon, mint a harmat szózatom,**”

Ha figyeltünk, láttuk, hogy két hasonlatot használ: eső és harmat. **Izrael** népe kérte az **Örökkévalót**, adjon nekik jóra való szándékot, mely úgy hull, mint az eső. De az **Örökkévaló** azt válaszolta, inkább olyan a szándékotok, mint a harmat. A nép esőt, Isten harmatot akart. **Mi a különbség?** Mindkettő nedves pára, kondenzált gőz, ami a földön látható. A különbség az eredetük. Az eső úgy keletkezik, hogy a vízpára fölszáll az égbe, ott felhők képződnek belőle, majd az esőcseppek lehullanak. A harmat viszont a földön keletkezik a hőkülönbség miatt. Az eső ciklusa felemelkedéssel kezdődik, míg a harmat képződéséhez nem kell felemelkedés.

Ahogy a víz a földön felszáll és alászáll, úgy viselkedik a lélek is a szellemi világban. Sokszor mi emberek jól megvagyunk a testi szükségleteink kielégítésével, elégedetten itt a „**lenti**” világban, ami messzebb van Istentől. Aztán eljön egy olyan időszak, mikor vágyani kezdünk a felemelkedésre. Amikor szeretnénk közelebb kerülni az **Örökkévalóhoz**, és értelmesebb életre vágyunk. Ilyenkor a lelkünk felébred és az anyagi világ iránti lelkesedésünk elpárolog. A magasba emelkedünk, a szellemi világban felhővé válunk. Hamarosan cseppek alakulnak ki a szívünkben, amelyek felgyorsítják az **Isten** iránti szeretet elsöprő esőjének kialakulását, és a tóra tanításainak megtanulására, **micvák** betartására ösztönöznek bennünket.

Mózes ismerve az ember ingatag természetét, tudta, hogy csak keveseknek sikerülhet folyamatosan a magasabb szellemi szférában maradni, ezért kérte az **Örökkévalótól**, hogy lelkesedésük és szándékuk úgy folyjék, mint az eső. Hogy **Isten** kegyelmet adjon az alacsonyabb szinteken is, ezzel emeljen magasabbra, így váltva ki a szeretet áradását.

De az **Örökkévaló** azt mondta, az igaz szándék nem jöhet fentről, mint az eső, hanem csak cseppeghet, mint a harmat. Az a földön keletkezik, és nem igényel felemelkedést. Isten azt mondta, megpróbál „**itt lent**” hatni a lelkünkre, függetlenül a tetteinktől. Ha azt látja, hogy tévelygünk, és le-tértünk a tóra útjáról, akkor nem várja meg, hogy a „**gőz**”ünk felemelkedjen, nem vár a bűnbánatunkra, hanem először is felkelti bennünk a vágyat a jó cselekedetekre! És ilyenkor váratlanul azt érezzük, hogy szeretnénk közelebb kerülni a **Teremtőhöz**. Hirtelen megmagyarázhatatlan vágyat érzünk, hogy elmenjünk zsinagógába, hogy tórát tanuljunk, sábeszi gyertyát gyűjtsünk, vagy adományt adjunk. Ezek a késztetések spontán, belülről tűnnek fel, nem azért jönnek, mert valaki bíztat rá, hogy ezt tegyünk. Ilyenkor úgy működünk, mint a harmat, mely istentől keletkezik, de saját természetétől fogva nem emelkedik fel. **Isten** megteremti bennünk a szándékot és a vágyat a jóra, és meghagyja nekünk a választást, hogy mit kezdünk vele. Ezt a lelkesedést felhasználhatjuk úgy is, hogy szellemi esőt csinálunk belőle. Ha ezt a felébredt szándékot meg is valósítjuk, és a jó cselekedetek gyakorlását tudatosan folytatjuk a spontán fellelkesülés elmúltával is, akkor válhatunk esővé, és ez az, amihez megkaptuk a lehetőséget. Másik választásunk lehet, hogy megvárjuk a következő harmathullást, a következő lelkes időszakot, anélkül, hogy a mostanit felhasználva egy pozitív körforgást indítanánk be. Szerintem nem kérdés, hogy melyiket válasszuk: teremtsünk szeretetből és jó cselekedetekből **isteni esőt!**

גמר חתימה טובה!

Rabbi Jonatan Sacks: A vezető felhívása a felelőségre

Amikor a szavak szárnyra kapnak, dallá modulálódnak. Ezt teszik itt a **Ha'azinu**-ban, amikor **Mózes**, a **halál angyalával** már a láthatáron, arra készül, hogy búcsút vegyen ettől az élettől. Még soha nem beszélt ilyen szenvedélyesen. Nyelvezete élénk, sőt erőszakos. Azt akarja, hogy utolsó szavai soha ne merüljenek feledésbe. Bizonyos értelemben már negyven éve hangoztatja ezt az igazságot, de ilyen érzelmesen még soha. **Ezt mondja:**

Hallgassatok, egek, hogy beszélhessek, Föld, halljátok meg szájam szavait... A Szikla, az Ő cselekedetei tökéletesek, Mert minden útja igaz. Hűséges Isten, aki nem vétkezik, Igaz és egyenes Ő. Ő nem romlott; a hiba az Ő gyermekeiben van, Egy elferdült és eltorzult nemzedékben. Így fizetitek meg Istennek? Hálátlan, bölcs emberek? Nem Ő a ti Atyátok, a ti Mesteretek? Ő teremtett és alapított titeket. (5Mózes 32:1-6)

Ne hibáztasd **Istent**, ha a dolgok rosszul mennek. Ezt **Mózes** is szenvedélyesen érzi. Ne higgyük - mondja -, hogy **Isten** azért van, hogy minket szolgáljon. Azért vagyunk itt, hogy **Őt** szolgáljuk, és rajta keresztül áldássá váljunk a világ számára. **Isten** egyenes; mi vagyunk azok, akik bonyolultak és ön-ámítóak vagyunk. **Isten** nem azért van ott, hogy felmentsen minket a felelősség alól. **Isten** az, aki felelősségre hív minket.

Ezekkel a szavakkal **Mózes** lezárja azt a drámát, amely **Ádámmal** és **Évával** kezdődött az **Édenkertben**. Amikor vétkeztek, **Ádám** a nőt hibáztatta, a nő pedig a kígyót. Így volt ez, amikor **Isten** elkezdte a teremtést, és így van ez még a **huszonegyedik századi világi időben** is.

Az emberiség története nagyrészt a felelősség elől való menekülés volt. A bűnösök változnak. Csak az áldozattá válás érzése marad meg. Nem mi voltunk. A politikusok voltak. Vagy a média. Vagy a bankárok. Vagy a génjeink. Vagy a szüleink. Vagy a rendszer, legyen az **kapitalizmus**, kommunizmus vagy bármi a kettő között. Leginkább a többiek hibája, azoké, akik nem olyanok, mint mi, hitetlenek, a **Sátán fiai**, a **sötétség gyermekei**, a **megváltatlanoké**. A történelem legnagyobb emberiség elleni büntetének elkövetői meg voltak győződve arról, hogy nem ők voltak. Ők „**csak parancsot teljesítettek**”. Ha minden más kudarcot vall, hibáztassuk **Istent**. És ha nem hiszel Istenben, hibáztasd azokat, akik hisznek. Embernek lenni annyi, mint menekülni a felelősség elől.

Ez az, ami a judaizmust megkülönbözteti. Ez az, ami miatt egyesek csodálják a zsidókat, mások pedig gyűlölik őket. A **judaizmus** ugyanis **Isten felhívása az emberi felelősségre**. E hívás elől nem lehet elbújni, ahogyan **Ádám** és **Éva felfedezte**, amikor megpróbálták, és nem lehet elmenekülni, ahogyan **Jónás megtanulta a hal gyomrában**.

Amit **Mózes** mondott a nagy búcsúdalában, az így fogalmazható meg: „**Az én időm a végéhez közeledik. Az elmúlt hónapban, amióta elkezdtem ezeket a beszédeket, ezeket a dévárimokat, megpróbáltam elmondani nektek a legfontosabb dolgokat a múltatokról és a jövőtökről. Kérlek benneteket, hogy ne felejtsetek el ezeket**”.

„**A szüleitek rabszolgák voltak. Isten hozta el őket és titeket is a szabadságba**”. De ez **negatív szabadság** volt, **chofes**. Azt jelentette, hogy nem volt senki, aki parancsolhatott volna nektek. Ez a fajta szabadság nem következmények nélküli, mert a hiánya olyan ízű, mint a **kovásztalan kenyér** és a **keserű füvek**. **Évente egyszer egyél belőlük, hogy soha ne felejtsetek el, honnan jöttél, és ki hozott ki**.

Rabbi Jonatan Sacks: A vezető felhívása a felelőségre

„De ne higgyétek, hogy a chofesh önmagában képes fenntartani egy szabad társadalmat”. Ha mindenki azt csinál, amit akar, az **anarchia lesz** az eredmény, nem pedig szabadság. A szabad társadalomhoz **cherutra** van szükség, arra a **pozitív szabadságra**, amely csak akkor jön létre, ha az emberek belsővé teszik az önkorlátozás szokásait, hogy az én szabadságomat ne a tiéd rovására, vagy a tiédet az enyém rovására vásárolják meg.

„Ezért tanítottam meg nektek mindezeket a törvényeket, ítéleteket és jogszabályokat”. Ezek nem önkényes szabályok. Egyik sem azért létezik, mert **Isten** szeret törvényeket adni. **Isten** törvényeket adott az anyag struktúráinak - törvényeket, amelyek létrehozták a hatalmas, csodálatos, szinte felfoghatatlan világegyetemet. Ha **Istent** csak az érdekelné, hogy törvényeket adjon, akkor azokra a dolgokra korlátozta volna magát, amelyek engedelmeskednek ezeknek a törvényeknek, nevezetesen az elme nélküli anyagra és a szabadságot nem ismerő életformákra.

„A törvények, amelyeket Isten adott nekem és én adtam nektek, nem Isten kedvéért léteznek, hanem a mi kedvünkért”. **Isten** szabadságot adott nekünk - a legritkább, legdrágább, legmegfoghatatlanabb dolgot az életen kívül. De a szabadsággal felelősség is jár. Ez azt jelenti, hogy vállalnunk kell a cselekvés kockázatát. **Isten** nekünk adta a földet, de nekünk kell meghódítanunk. **Isten** adta nekünk a földeket, de nekünk kell felszántani, vetni és aratni. **Isten** testet adott nekünk, de nekünk kell ápolnunk és gyógyítanunk. **Isten** a mi Atyánk; **Ő** teremtett és alapított minket. De a szülők nem élhetik gyermekeik életét. Ők csak megmutathatják nekik, tanítással és szeretettel, hogyan kell élni.

„Amikor tehát a dolgok rosszul mennek, ne hibáztassátok Istent. Nem **Ő** romlott, hanem mi vagyunk azok. **Ő** egyenes; mi vagyunk azok, akik néha torzak és csavarosak vagyunk.”

Ez a **Tóra felelősségi etikája**. Ennél magasabbra még soha nem becsülték az emberi állapotot. Soha nem bíztak magasabb hivatást hús-vér halandó teremtményekre.

A **judaizmus** nem úgy tekint az emberre, mint egyes vallások, mint helyrehozhatatlanul romlott, az eredendő bűn által megfertőzött, Isten kegyelme nélkül jóra képtelen lényre. Ez a hit egy formája, de nem a miénk. Mi sem úgy tekintjük a vallást, mint az **Isten** akaratának való vak engedelmeskedést. Ez is a hit egyik formája, de nem a miénk.

Mi nem tekintjük az embereket, mint a pogányok, szeszélyes istenek játékszerének. És nem is tekintjük őket, mint egyes tudósok, pusztán anyagnak, egy gén módjának arra, hogy egy másik gént hozzon létre, az agy elektromos impulzusai által vezérelt vegyi anyagok gyűjteményének, amelyeknek nincs semmi különleges méltóságuk vagy szentségük, ideiglenes lakói egy értelmetlen világegyetemen, amely ok nélkül jött létre, és egy napon, ugyancsak ok nélkül, meg fog szűnni.

Hisszük, hogy **Isten képmása vagyunk**, szabadok, ahogyan **Ő szabad**, kreatívak, ahogyan **Ő kreatív**, Végtelenül kisebb és korlátozottabb léptékben létezőnk, hogy biztosak legyünk benne, de mégis mi vagyunk az egyetlen pont a tér visszhangzó kiterjedésében, ahol a világegyetem tudatára ébred önmagának, az egyetlen életforma, amely képes saját sorsát alakítani: választani, ezért szabad, ezért felelős. A judaizmus Isten felhívása a felelőségre.

Ami azt jelenti: **ne lásd magad áldozatnak**. Ne hidd, mint a **görögök**, hogy a sors vak és kérérlhetetlen, hogy sorsunk, amelyet egyszer már a **delphoi jósdá** felfedett, már **megpecsételőddött**, **mielőtt megszülettünk volna** hogy **Laioszhoz** és **Oidipuszhoz** hasonlóan sorsunk végzetszerű,

Rabbi Jonatan Sacks: A vezető felhívása a felelőségre

bármennyire is igyekszünk szabadulni a sors kötelékei alól. Bizonyos mértékig különböző módon osztotta ezt **Spinoza**, **Marx** és **Freud**, a **zsidó származásúak** nagy triumvirátusa, akik **elutasították a judaizmust** és annak minden művét.

Ehelyett, mint **Viktor Frankl**, **Auschwitz túlélője** és **Aaron T. Beck**, a **kognitív viselkedésterápia társalapítója**, úgy gondoljuk, hogy nem az határoz meg minket, ami velünk történik, hanem az, hogy hogyan reagálunk arra, ami velünk történik. Ezt pedig az határozza meg, hogy hogyan értelmezzük a velünk történeteket. Ha megváltoztatjuk a gondolkodásmódunkat - amire az agy plaszticitása miatt képesek vagyunk -, akkor megváltoztathatjuk az érzéseinket és a viselkedésünket is. A sors soha nem végleges. Létezhet olyan, hogy gonosz végzés, de a bűnbánat, az ima és a szeretet elháríthatja azt. És amit egyedül nem tudunk megtenni, azt együtt megtehetjük, mert hisszük, hogy „**nem jó az embernek egyedül lenni**”. (1Móz 2:18)

A zsidók tehát a bűntudat erkölcsét fejlesztették ki a görögöké, a szégyen erkölcse helyett. A bűnöség erkölcse éles különbséget tesz a személy és a tett, a bűnös és a bűn között. Mivel nem teljesen az határoz meg bennünket, amit teszünk, van bennünk egy mag, amely érintetlen marad - „**Istenem, tiszta a lélek, amit adtál nekem**” -, így bármilyen rosszat is tettünk, megbánhatjuk és megbocsátást nyerhetünk. Ez megteremti a remény nyelvét, az egyetlen olyan erőt, amely elég erős ahhoz, hogy legyőzze a kétségbeesés kultúráját.

A reménynek ez az ereje, amely mindig akkor születik, amikor **Isten** szeretete és megbocsátása emberi szabadságot és felelősséget szül, tette a **judaizmust** azzá az erkölcsi erővé, amely mindig is volt azok számára, akiknek az elméje és a szíve nyitott. De ez a remény - mondja **Mózes** olyan szenvedéllyel, amely még mindig megperzsel bennünket, valahányszor újból rálépünk - nem csak úgy megtörténik. Meg kell érte dolgozni és meg kell nyerni. Ezt csak úgy lehet elérni, ha nem hibáztatjuk **Istent**. Ő nem romlott. A hiba bennünk, az Ő gyermekeiben van. Ha egy jobb világra törekszünk, nekünk kell megteremtenünk. **Isten** tanít minket, inspirál minket, megbocsát nekünk, amikor elbukunk, és felemel minket, amikor elesünk, de nekünk kell megteremtenünk. Nem az változtat meg minket, amit Isten tesz értünk, hanem amit mi teszünk Istenért.

Az **első emberek akkor veszítették el a paradicsomot**, amikor **el akartak bújni a felelősség elől**. Mi csak akkor nyerhetjük vissza, ha vállaljuk a felelősséget, és a vezetők nemzetévé válunk, akik tisztelik és teret engednek azoknak, akik nem olyanok, mint mi. Az emberek nem szeretik azokat, akik emlékeztetik őket a felelősségükre. Ez az egyik oka (**nem az egyetlen, az biztos**) a judeofóbiának az idők során. De nem azok határoznak meg minket, akik nem szeretnek minket. Zsidónak lenni azt jelenti, hogy az határozza meg, aki szeret minket.

A legmélyebb misztérium nem a mi **Istenbe** vetett hitünk, hanem **Isten** belénk vetett hite. Ez a hit tartson meg minket, amikor meghallgatjuk a felelőségre való felhívást, és vállaljuk a kockázatot, hogy begyógyítsuk egy sérült, de még mindig csodálatos világ néhány felesleges sebtét.

Egy vezetőnek bátornak kell lennie ahhoz, hogy vezessen, türelmesnek kell lennie ahhoz, hogy tanácskozzon, és bölcsnek kell lennie ahhoz, hogy tudja, mikor van itt az ideje mindegyiknek.

גמר חתימה טובה!

Ugyanez a helyzet a házasséttel is, amit egészségi állapotának megfelelően kell gyakorolni, illetve a nemzés fenntartásának okából. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy ne akkor éljen nemi életet, amikor eszébe jut, hanem csak a fentieknek megfelelően.

[**Azonban**], ha valaki az orvostudomány előírásai alapján rendezi be életét, de csak arra ügyel, hogy a teste rendben legyen és gyermekeket hozzon a világra, hogy azok dolgozzanak és kielégítsék szükségleteit – ez sem helyes út. Hanem arra kell figyelmét fordítania, hogy teste erős és egészséges legyen – hogy Istent megismerhesse, mivel nem lehet az **isteni tanokkal** foglalkozni, ha valaki éhes és beteg, illetve fáj valamije. Törekedjen arra, hogy legyen fia, aki talán nagy tudású bölcs és **Izrael** egyik nagyja lesz.

Aki eszerint rendezi be az életét – az minden cselekedetével **Istent szolgálja**, amikor üzletel, és még akkor is, amikor házasséttel él, mindig arra gondol, hogy ép és egészséges legyen, hogy Istent szolgálhassa. Még akkor is, amikor alszik – ha azzal a gondolattal fekszik le aludni, hogy testileg-lelkileg kipihenje magát, hogy ne legyen beteg – mivel nem lehet betegen szolgálni **Istent** – akkor alvása is Isten szolgálatában áll. Erre gondoltak a Bölcsék, amikor azt mondták, hogy „**Minden cselekedeted legyen Istenért**”. Erre mondta **Salamon bölcsességében**: „**Minden utadon ismerd meg Őt és Ő egyengeti ösvényeidet**”.

4. fejezet Az egészséges életmód

1. §. Minthogy a test egészségi állapota, mint láttuk, az **isteni szolgálat velejárója** – mivel egy beteg ember nem érti és nem ismerheti Isten útjait – ennél fogva az ember kötelessége testére vigyázni és távol tartani magát mindattól, ami árt és elveszejtí a test épségét. Ezzel szemben köteles mindent megtenni, ami elősegíti egészségét.

Ebből következik, hogy ne egyen, amikor nem éhes; ne igyon, amikor nem szomjas és ne tartsa vissza kis, illetve nagy szükségletét, egy percre sem, hanem végezze el, amikor kell.

2. §. Ne egyen az ember annyit, hogy tele legyen a hasa, hanem legalább egy negyednyivel kevesebbet, mint amennyivel jóllakna. Evés közben csak kevés vizet igyon, és azt is borral keverve. Amikor az étel megemésztődik [**és megszomjazik**], akkor igyon, amennyit kell, de akkor se igyon sok vizet. Ne üljön le addig enni, amíg nem biztos abban, hogy nem kell szüregsre mennie és ne egyen az ember addig, amíg nem járkált egy keveset, hogy teste kissé megmelegedjen, vagy végezzen valami munkát vagy tornázzon. A dolog lényege: reggelente fárassza testét, amíg megizzad, utána pihenjen egy keveset, amíg felüdül és utána egyen. Ha meleg fürdőt vesz, miután megizzadt – ez jót tesz. Utána várjon egy kicsit és csak akkor egyen.

3. §. Mindig ülve egyen, vagy baljára dölve, de ne járkáljon, ne lovagoljon, ne fáradozzon (**evés közben**), ne rázza a testét és ne sétáljon – amíg meg nem emésztette, amit evett. Aki járkál vagy fáradozik evés után – súlyos betegségeket hoz magára.

4. §. A nap 24 órából áll. Elég, ha ebből az ember egyharmadot alszik, vagyis 8 órát. Mégpedig az éjszaka végefelé, vagyis az elalvástól napkelteig teljen el a 8 óra úgy, hogy még napkelte előtt ébredjen fel.

Folytatjuk...

EMBERBARÁT HETILAP NAGYFUVAROS ZSINAGÓGA

ב"ה

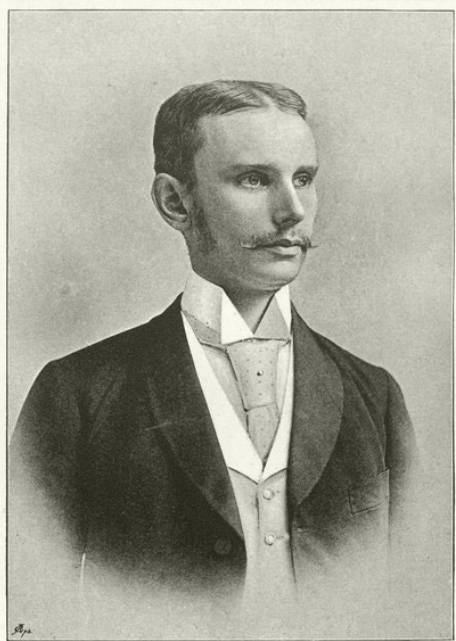
,NAGYFUVAROS UTCAI ZSINAGÓGA 2024. OKTÓBER ŐSZI NAGYÜNNEPI IMAREND

1.	kedd		6,30	18,15	28.	ELUL
2.	szerda	SZLICHOT EREV ROS HÁSÁNÁ ₪ 18,02	6,30	18,00	29.	
3.	csütörtök	ROS HÁSÁNÁ 1. ₪ 19,04	8,00	18,00	1.	TISRİ
4.	péntek	ROS HÁSÁNÁ 2. ₪ 17,58	8,00	18,00	2.	
5.	szombat	HÁAZINU SABBAT SUVÓ Vége: 19,00	8,00	17,45	3.	
6.	vasárnap	GEDÁLJÁ BÖJTJE Vége: 18,43 SZLICHOT	7,00	18,00	4.	
7.	hétfő	SZLICHOT	6,30	18,00	5.	
8.	kedd	SZLICHOT	6,30	18,00	6.	
9.	szerda	SZLICHOT	6,30	18,00	7.	
10.	csütörtök	SZLICHOT	6,30	18,00	8.	
11.	péntek	SZLICHOT Mincha ima: 13,00 EREV JOM KIPPUR ₪ 17,44	6,30	18,00	9.	
12.	szombat	JOM KIPPUR MÁZKÍR kb.: 12,00 NILE: 17,30 Vége: 18,47	8,00		10.	
13.	vasárnap		8,00	17,45	11.	
14.	hétfő		7,00	17,45	12.	
15.	kedd		7,00	17,45	13.	
16.	szerda	EREV SZUKKOT ₪ 17,35	7,00	17,30	14.	
17.	csütörtök	SZUKKOT 1. ₪ 18,38	8,00	17,30	15.	
18.	péntek	SZUKKOT 2. ₪ 17,31	8,00	17,30	16.	
19.	szombat	FÉLÜNNEP 1. Vége: 18,34	8,00	17,15	17.	
20.	vasárnap	FÉLÜNNEP 2.	8,00	17,30	18.	
21.	hétfő	FÉLÜNNEP 3.	7,00	17,30	19.	
22.	kedd	FÉLÜNNEP 4.	7,00	17,30	20.	
23.	szerda	HOSÁNÁ RÁBÁ ₪ 17,22	8,00	17,30	21.	
24.	csütörtök	SMINI ÁCERET MÁZKÍR KB.: 9,30 ₪ 18,26 ESTE: Tórai körmenet	8,00	17,30	22.	
25.	péntek	SZIMCHÁT TORÁ ₪ 17,19	8,00	17,30	23.	
26.	szombat	BERÉSIT Újhold hirdetés Vége: 18,23	8,00	17,15	24.	
27.	vasárnap	Téli időszámítás kezdete	8,00	16,00	25.	
28.	hétfő		7,00	16,00	26.	
29.	kedd		7,00	16,00	27.	
30.	szerda		7,00	16,00	28.	
31.	csütörtök		7,00	16,00	29.	

Ismeretlen zsidók nyomában XCVII. Wodianer Fülöp

Vásárhelyi Wodianer Fülöp (Hódmezővásárhely, 1820. november 20. – Budapest, 1899. január 3.) könyvkiadó, lap- és nyomdatulajdonos, könyvkereskedő, Budapest városa törvényhatósági bizottság tagja, az Andrassy érem tulajdonosa. 1820. november 20-án született egy zsidó család gyermekeként. 1898. augusztus 31-én I. Ferenc József magyar király nemességet és címet adományozott neki, feleségének, Waitzner Júliának (1841–1893), és gyermekeinek: Artúrnak, Hugónak, Henriettának, Irmának, Matildának, és Jolánének.

1848 előtt pozsonyi és bécsi nyomdákban dolgozott. 1848. március 15-e után hazatért és az Egyetemi nyomdában vállalt állást. Miután 1848. december 31-én a kormány Debrecenbe menekült, a nyomda is teljes berendezésével és a bankjegyprés-sel oda települt át. Debrecenben a városi nyomdát vezette, amely a kormány lapját nyomtatta ki.

A világosi fegyverletétel után a nyomda felszerelését Aradon a Marosba süllyesztette, majd külföldre távozott. 1855-ben hazatért és Pesten nyomdát állított fel. 1861-ben megindította a Magyarország, 1867-ben a Magyar Újság című lapokat. Az olvasni tudó parasztságnak szánta a Magyar Néplapot, amelyben rendszeresen megjelentek a parasztok, kisiparosok, kézművesek érdekeinek megsértésével foglalkozó hírek.

1877-től 1880-ig a Közvélemény című politikai, irodalmi és közgazdasági napilapot adta ki. 1876-ban megalapította a tömegigények kielégítésére szolgáló Budapest című képes napilapot, amely a bécsi Extrablatt mintájára első oldalán fametszetes illusztrációt közölt. 1888-tól az ő kiadásában jelent meg a korszak népszerű bulvárlapja, a szenzációkat tálaló szintén képes Kis Újság, valamint a Mátyás Diák című élclap. A Kis Újság olcsó, a kisemberek igényeit kielégítő napilap volt. 1874-ben megvásárolta Lampel Róbert könyvkiadó cégét. Kiadásában jelent meg a legtöbb iskolai tankönyv, népszerű ismeretterjesztő kiadvány.

Sírja: Salgótarjáni utcai zsidó temetőben található.

Forrás: (wikipedia)

Dr. Goldberger Tamás: 80 éve történt

XXVII. rész

1944. szeptember 28. - 1944. október 04. között

1944. szeptember 28. Faragho Gábor altábornagy, volt moszkvai katonai attasé, gróf Teleki Géza és Szent-Iványi Domokos miniszteri tanácsos - Horthy kormányzó megbízásából Moszkvába indult a magyar fegyverszüneti delegáció. Három különböző úton és autókon a három delegátus, vadásznak öltözve, Budapestről "szarvasbögésre" utazott. Többrendbeli hamis papírral és autó-rendszámablával felszerelve mindhárman elérték aznap este – a Gestapo ellenőrző vonalak ellenére - Gács várát, ahol rövid vacsora után gróf Forgács Antal, gróf Zichy Ladomér és Nyerges Pál csendőr százados gyalog átvezette őket Szlovákiába. Itt várt rájuk Zlatnek százados, akivel két autón eljutottak hajnalban Zólyomba, ahol Makarov alezredes fogadta őket. Vitéz Ferenczy László csendőr alezredes és Grell német követségi tanácsos megbeszélést tartottak a budapesti zsidók vidékre történő deportálásáról. Churchill bejelentette a Zsidó Brigád felállítását.

1944.szeptember 29. Útnak indult Borból a munkaszolgálatosok második, mintegy 2000 főből álló kontingense. Útvonaluk nagyjából az első csoportét követte, azonban sorsuk másképp alakult. Mikor a menet elérte Zagubicát, a szerb parasztok értesítették a partizánokat, akik a katonákra támadtak. Miután egy részük elesett, a többiek megadták magukat. Egy szerbül beszélő munkaszolgálatos segítségével kihallgatták a magyar tiszteket és öröket, majd mint-egy százat kivégeztek közülük.

1944.szeptember 29-30. Kőrösmezőnél a szovjet csapatoknak sikerült átjutni a Kárpátok gerincén.

1944.szeptember 30. Kétnapi várakozás után éjjel orosz repülőgép szállt le, amely még aznap éjjel a front felett Kijevbe szállította a magyar fegyverszüneti bizottság három tagját. Zichy a sikeres lebonyolítást jelentendő, visszament Gácsra, majd Budapestre. Lakatos Géza miniszterelnök megismételte a Horthy Miklós kormányzó által pár nappal korábban tett kérést nagyobb német erők azonnali bevetésére. A román csapatok elfoglalták Tordatúrt, és ezzel elvágták a Torda-Kolozsvár útvonalat. A 26-án kiújult harcok során a szovjet-román csapatok a Gyalui-havasokban is sikerrel nyomultak előre, 10 kilométerre megközelítették Kolozsvárt, ott azonban elakadtak. Eközben Tordától keletre is nagyobb betöréseket értek el, a kimerült magyar csapatok pedig már nem tudták ezeket ellentámadásaikkal felszámolni. Shvoy Kálmán naplóbejegyzése: *"Churchill nagy beszédet mondott, amelyben a magyarokról a következőket mondta: tudjuk, hogy a magyar népet a németek erős marka tartja a hatalmában, és bár szeretne, de nem bír ellene semmit tenni, de majd megpréseljük azt a markot és akkor a magyar nép szabad lesz, s azt teheti, amit az érzése diktál. Magyarországon behívták a tart. tiszteket, jelentkeztetik a még be nem vonult tartalékosokat, összeírják az egyes évfolyamokat, nemzetőrséget állítanak fel, egyszóval kapkodnak."*

1944.október 1. Reggel, kelet-európai időszámítás szerint fél 5 órakor ért a magyar fegyverszüneti bizottság Kijevbe és ugyanaz a repülőgép még aznap este fél 6 órakor kirakta az utasait

Dr. Goldberger Tamás: 80 éve történt

XXVII. rész

a moszkvai repülőtéren. Este 8 órakor fogadta őket Ruznyecov Fedor vezérezredes, vezérkari főnök helyettes, a kémelhárító osztály főnöke. A bizottságot ezután a kémelhárító Moszkván kívüli fekvő villatelepére szállították. Itt négy napot vártak semmittevésre kárhóztatva, szigorú őrizet alatt. Shvoy Kálmán naplóbejegyzése ezen a napon: "Egész nap eső... Fehérváron sok német csapat vonul át".

1944. október 2. Német csapatok leverték a 63 napig tartó varsói felkelést. Megbeszélést tartott Szálasi és Kovarcz Emil, a Hitlernél tett látogatásáról visszatért Veessenmayer, továbbá Otto Winkelmann és Kurt Krumholz. Shvoy Kálmán naplóbejegyzése: „A tegnapi és ma hallottak alapján a következő helyzetkép alakult ki: a magyar kormány Veessenmayer útján Hitlerhez egy jegyzéket küldött, amely szerint, ha a németek záros határidőn belül nem adják meg az ígért segítséget, a magyar kormány feljogosítva érzi magát, hogy szabadon, az ország érdeke szerint cselekedjék. Veessenmayer állítólag azzal jött vissza, hogy a német kormány nem akar úgy járni, mint Romániával és Finnországgal, hogy felfegyverez és a kormány mégis átáll, ezért csak úgy ad segítséget, ha egy szélsőjobboldali, 100%-ig némethű kormány jön, és pedig Szálasi-Pálffy Fidél-Rajniss-Imrédy-Baky-Endre L. A zsidókat ki kell vinni, s teljesen behódolni. Ezzel kapcsolatban hétfőre nemzetiszoc. puccs volt tervezve. Pesten vasárnap óta készültség, a munkásokat is emiatt szabadságolták. Jelszó volt: nyilasok - kommunisták ellen. A puccs el lett fojtva”.

1944. október 3. Walther Wenck német tábornok irányításával Budapesten megtárgyalták a magyar „kiugrási” kísérlet megakadályozására végrehajtandó Panzerfaust akció tervét. A vállalkozás irányítására Otto Skorzeny SS-Sturmbannführer kapott megbízatást. Lovászpatonán kelt dokumentum: "286. szám.lk. 1944. Zsidó kisegítő szolgálatosok ruhaellátása. Tekintetes Polgármesteri Hivatalnak, Salgótarján. T. Cím joghatósága területéről származó és a fenti félszázad állományába tartozó zsidó kisegítő szolgálatosok jelenleg már teljesen le vannak rongyolódva. Kérek értesítést, hogy nem volna-e lehetséges, hogy alul megnevezett kisegítő szolgálatosok családjaitól lefoglalt ruházati cikkekből kaphatnánk egyes mulhatatlanul szükséges ruhadarabokat, annál is inkább, mert e nélkül nevezettek a téli év-szakban szolgálatképtelenek lesznek. Löwy Lajos, Bogenglück Imre kisegítő szolgálatosok".

1944. október 4. A LVII. német páncélos hadtest vezérkari főnöke jelentésében azt írta, hogy a magyar akciók sikertelenségének oka a "hiányzó jóakarát". Ez is annak jele volt, hogy német részről képtelenek voltak belátni, a legtöbb magyar alakulat hiányos felszerelése és kiképzetlensége miatt nem volt alkalmas a szovjet harckocsi hadtestek elleni harcra. Veessenmayer, Kurt Haller társaságában, ismét felkereste Szálasi Werbőczy utcában lévő szállásán, hogy a hatalomátvétellel - "kibontakozással" - kapcsolatos konkrét kérdésekről beszéljenek. A megbeszélés végeztével Szálasi magához kérte Vajna Gábort, Kemény Gábort, és arra kérte őket, hogy Szöllösi Jenővel keressék fel azokat, akik kormánynévsorában, illetve elképzelése szerint a különböző vezető posztokon szerepeltek. Minderre két napot kaptak, Rajniss Ferenc és Jurcsek Béla megkeresését pedig Szálasi magának tartotta fenn. A szovjet csapatok Kelet-Poroszországban átlépték a Harmadik Birodalom határát.

Folytatjuk...

JOM KIPPUR „kisokos”

Jom Kippur – „magyarul” gyakran Jankipernek mondják – a zsidóság nagy lehetősége. Abban a vallásban, amely nem ismeri a vétkezés-gyónás-vezeklés-vétkezés végtelen körforgását, egyetlenegyszer egy évben megadatik a bűnbánatot követő engesztelés lehetősége.

A Tóra leírja a Jom kippuri szentélyszolgálat kötelező áldozatait, szám szerint tizenötöt, amelyeket Áron főpap és utódai, a mindenkori főpapok, mutattak be, hogy engesztelést nyerjenek „maguknak, házuk népének és Izrael közösségének”. Az áldozatok között szerepelt egyebek mellett két kecskebak, melyek közül egyiket Istennek áldozták fel, ez volt a „bűnbak”, a másikat pedig a pusztaságba küldték, hogy „magával vigye Izrael minden vétkét”. A szertartások szimbolikus jelentőségével kommentátorok sora foglalkozott.

Jom Kippur volt az év egyetlen napja, amikor a Szentek Szentélyébe – ez a Szentélyben egy külön elzárt rész volt – a főpap beléphetett, és ott bűnvallomást tett a maga és az egész nép nevében.

Amikor aztán épségben visszatért a hívek közé, nagy volt az öröm, mivel ez azt jelentette számukra, hogy a főpap által bűnbocsánatot nyertek.

A Szentély pusztulása után az áldozati kultusz helyét az imák foglalták el. Ez mindenekelőtt a Jom Kippuri Muszáf imában foglal el jelentős részt. Itt szerepel az áldozati rend leírása, minek során a főpap vallomást tesz:

„Istenem, vétkeztem, jogtalanul cselekedtem és bűnt követtem el ellened, én és házam népe”.

Vallomásában ekkor ejti ki a főpap azt a kimondhatatlan négybetűs Isten-nevet, amit zsidó ember nem ejt ki, és nem ír le soha, és a főpap is csak ezen a napon. Amikor a Szentélyben a gyülekezet ezt meghallotta, mindnyájan arcra borultak és felkiáltottak: „Áldott legyen a neve, akinek dicső királysága örökkön-örökké tart”. Ezt jelképezi a Muszáf ima alatti magatartásunk, amikor is több ízben arcra borulunk.

Jom Kippur a zsidóság legszentebb ünnepe. Kizárólag erre az egyetlen napra ír elő a Tóra böjtöt. Magyarul még Engesztelőnapnak, valamint Hosszúnapnak – utalva a 25 órás böjtökre – is szokták nevezni.

A böjten kívül Bölcseink még további négy megszorítást, azaz „sanyargatást” írnak elő erre a napra:

nem szabad bőrből készült cipőt húzni (csak gumi vagy fából készült szandált); nem szabad tisztálkodni; nem szabad piperészkedni (illatos kenőcsöt használni), és tilos a házaselet. Maga a böjt rendkívül szigorú, mert még a száj megnedvesítése is tilos.

Férfiaknál 13 év, nőknél 12 év felett kötelező a böjtölés, de csak és kizárólag egészséges emberek esetében. Ennél fiatalabbak is szoktak néhány órát böjtölni, hogy fokozatosan hozzá edződjenek a szokásokhoz, a nap hangulatához.

Amennyiben valakinek az orvosa megtiltja, hogy böjtöljön, akkor is köteles enni, ha maga úgy is érzi, hogy képes böjtölni.

Tzvi Gluckin: Fedezd fel ki írta a Tórárt! XXVIII. rész

Így tudok én is a **Kennedy-gyilkosságról**. Anyám idősebb nővére azon a hétvégén ment férjhez. A nagyszüleim úgy döntöttek, hogy nem halasztják el az esküvőt, de mindenki csak a merényletről beszélt. Apám akkoriban még főiskolás volt. A **washingtoni temetésre** ment. Leült egy lámpaoszlopra, és fényképezett. A szüleimtől hallottam ezeket a történeteket. Elmeséltem őket a gyerekeimnek. A részletek az én családomra jellemzők, de a merénylet nem. A családom emlékei a történelem kontextusában léteznek. A történeteket megerősítették más történetek, amelyeket korabeli emberektől, barátoktól, tanároktól és másoktól hallottam. A fényképek, filmek és az általam olvasott dolgok további részleteket és színt adtak hozzá. De semmi olyat nem mondtak nekem, amit ne tudtam volna már.

A történelem a nemzetek emlékezete, megosztja, megerősíti és megőrzi a kollektív tapasztalataikat. Az események összefüggnek egymással, más események láncolatának részei, és mindannak az alapját képezik, ami utánuk következik. Ilyet nem lehet kitalálni.

Minden részlet pontos? Nem. De valami történt. Vannak véleménykülönbségek, különböző nézőpontok egy eseménnyel kapcsolatban, egyes embereknek többet jelentő részletek, és olyan szempontok, amelyeket politikai, társadalmi vagy egyéb okokból hangsúlyoznak, vagy felhasználnak. Vannak olyan történetek is, amelyek hamisak. De ez nem változtat azon a tényen, hogy valami megtörtént. Tudod, hogy **Kennedyt meggyilkolták**. Tudod, hogy **szeptember 11-én két repülőgép repült bele az ikertornyokba**.

Gondkoddj el még egy dolgon! Honnan fogják tudni az unokáid, hogy a holokauszt megtörtént? Ötven év múlva a legtöbb szemtanú – túlélők, menekültek, felszabadító katonák és újságírók – már halottak lesznek. Miért fognak hinni neked az unokáid? Van rá kézzelfogható bizonyítékod?

Mutathatsz nekik fényképeket. **De honnan tudod, hogy a fényképeket nem hamisították?** A számítástechnika elég jó ahhoz, hogy megváltoztassa, feljavítsa, sőt meg is alkossa a képeket. Ezt már most megteheti. Képzeld el, mennyivel jobb lesz a technológia ötven év múlva. **Mi a helyzet a videókkal és a túlélőkkel készített interjúkkal?** Az interjúkat is könnyű meghamisítani. **Honnan tudod, hogy a „túlélők” nem színészek voltak?** Nem nehéz vagy drága embereket felbérelni, hogy eljátsszák a túlélő szerepét.

Tudnád bizonyítani filmekkel, híradókkal, jelentésekkel és archív anyagokkal, amelyeket a táborokat felszabadító katonák készítettek?

Tzvi Gluckin:

Fedezd fel ki írta a Tórárt!

XXVIII. rész

Ugyanez a probléma. Ezek is lehetnek manipuláltak, speciális effektek vagy hamisítványok. Nem nehéz ezt megtenni. Elvihetnéd az unokáidat Lengyelországba, hogy bejárnak a táborokat. Sajnos még a **táborok sem bizonyítanak** semmit. Sok **emlékművet** építettek a **táborok helyén**, de nem sok bizonyíték van a **tömeggyilkosságokra**. **Néhány évvel ezelőtt nyáron bejártam a táborokat. Meglepett a náci gáztettek bizonyítékainak hiánya. Treblinka egy emlékhely volt az erdőben – fák és emlékművek –, de épületek, sírok, barakkok vagy a tömeggyilkosság bizonyítékai nem voltak. Majdanekben az idegenvezetőnk bocsánatot kért, mert a gázkamrák helyreállítása nem megfelelően történt. Az ajtókat rossz falba tették, és maga a kamra az épület rossz részén volt. Nem volt pontos ábrázolása annak, ami eredetileg ott volt. Auschwitz eredetileg katonai laktanya volt. A Habsburgok építették az 1800-as években, az Osztrák–Magyar Monarchia idején. És úgy is néz ki, mint egy katonai laktanya. Egy leendő archeológus, aki ásatást végezne Lengyelországban, nem tekintené Auschwitzot másnak, mint katonai bázisnak. Kétlem, hogy a talált leletek alapján haláltábornak gondolná. A megölt emberek számát is nehéz elhinni. **Te elhinnél egy 6 000 000 ember tömeges meggyilkolásáról szóló történetet?** Ezt a számot nem lehet befogadni.**

A holokauszttagadók pont ilyeneket mondanak. Azt állítják, hogy a fényképek, interjúk, híradások és táborok hamisítványok vagy túlzások. Bár elismerik, hogy valami megtörtént, de kiforgatják a bizonyítékokat, hogy más történetet meséljenek el. Például egyetértenek abban, hogy a nácik szörnyű emberek voltak. Egyetértenek abban, hogy sok embert megöltek. De azt mondják, hogy azok politikai foglyok voltak, és a megölt emberek valódi száma 100 000 körüli volt. Zsidókat is megöltek? Igen. De sok más embert is. A nácik a kommunistákat vették célba. Mindenki tudja, hogy sok zsidó kommunista volt. A holokauszt, mint a zsidók tömeges kiirtásáról szóló népszerű történet a cionisták összeesküvése volt, hogy kiváltsa a világ szimpátiáját, és igazolja Izrael állam létrehozását.

Ez feldühít Téged? Miért? Honnan tudod, hogy a holokauszt valóban megtörtént? Honnan tudod, hogy a holokauszttagadók hazudnak? Onnan tudod, hogy ez a Te történelmed. Tudod, hogy megtörtént, ahogyan tudod, hogy megtörtént Vietnám, szeptember 11. és a Kennedy-gyilkosság is. És az unokáid is tudni fogják.

Folytatjuk...

גמר חתימה טובה

Heti Jahrzeit:

Rabbi Yaakov Dovid Wilovsky (Ridvaz)

Yaakov Dovid Wilovsky rabbi (1845 - 1913), akit Ridvaz vagy Ridbaz rövidítéssel ismertek, neves rabbi, talmudi kommentátor és nevelő volt. Wilovsky az oroszországi Kobrinban született.

Wilovsky rabbi tisztséget töltött be Izabelinben (1874), Bobruiskban (1876) és Vilnában (1881). Mivel úgy találta, hogy a vilnai állás elvonta a tanulmányaitól, lemondott, és úgy döntött, hogy egy kisebb közösségben, például Polotskban (1883) és Vilkomirban (1887) szolgál rabbi-ként.

1890-ben Szlutszk főrabbija lett, ahol 1896-ban neves jesivát alapított. Általános felügyeletet vállalt, és Isser Zalman Meltzer rabbit nevezte ki igazgatónak.

Wilovszkij szabadon használta a Jérushalmi Talmud egy példányát, amelyet a vilnai gáon jegyzetelt. Miután harminc éven át tanulmányozta a Talmud Jérushalmit, és tizenhét éven át folyamatosan dolgozott a kommentárjain, Wilovsky megkezdte a Talmud Jérushalmi kiadásának kiadását, amely a sajátja mellett az összes korábbi kiadásokba beépített kommentárt tartalmazta.

Mivel a kiadásához szükséges előfizetési alap kimerült, mielőtt a Nezikin negyedik rendje elkészült volna, Wilovsky 1900-ban az Egyesült Államokba utazott, ahol sikerült előfizetéseket szereznie a mű számos sorozatára. Oroszországba visszatérve a Nezikin-rendet amerikai pártfogóinak ajánlotta.

Mivel a kiadásához szükséges előfizetési alap kimerült, mielőtt a Nezikin negyedik rendje elkészült volna, Wilovsky 1900-ban az Egyesült Államokba utazott, ahol sikerült előfizetéseket szereznie a mű számos sorozatára. Oroszországba visszatérve a Nezikin-rendet amerikai pártfogóinak ajánlotta.

1903 és 1905 között Wilovsky visszatért az Egyesült Államokba. Ezúttal elhagyta korábbi nevét, a Willowsky/Wilovsky-t, és felvette a „Ridvaz” (rabbi Yaakov David ben Ze'ev) nevet.

Az Amerikai Egyesült Ortodox Rabbik 1903 augusztusában Philadelphiában tartott éves közgyűlésükön Ridvazt választották meg zekan haRabbanimjuknak (idősebb rabbinak), és 1903. szeptember 8-án Ridvazt választották meg a chicagói orosz-amerikai gyülekezetek főrabbi-jának. Megpróbált rendet teremteni a gyülekezeteinek vallási szolgálataiban, de akadályokba és ellenállásba ütközött egy korábbi rabbi és hívei részéről. Mivel nem tudott ellenállni a kitartó ellenállásnak, Ridvaz tíz hónappal később lemondott tisztségéről. Ezt követően sokat utazott az Egyesült Államokban, előadásokat tartott és prédikált. New Yorkba visszatérve igyekezett európai mintára jesivát alapítani, de kevés bátorításra talált.

1905-ben Ridvaz elhagyta Amerikát, és Safedbe költözött, ahol Toras Eretz Jiszráél néven jesivát alapított. 1909-ben vitába keveredett Avraham Yitzchak Kook rabbiival a Shemittah év megfelelő betartásáról, és különösen a Heter mechira néven ismert „eladási engedély” használatáról.

Forrás: (tzadikim)

גמר חתימה טובה

Bóka János: Izrael támogatása befektetés saját biztonságunkba

A közel-keleti térség konfliktusai a migráció és a terrorizmus formájában közvetlenül fenyegetik Európát is, ezért Izrael támogatása befektetés saját biztonságunkba – mondta Bóka János európai uniós ügyekért felelős miniszter a II. Nemzetközi Izrael Párti Csúcson (International Pro-Israel Summit) kedden Budapesten.

Az Alapjogokért Központ által szervezett rendezvényen a miniszter kiemelte, Magyarország számára Izrael biztonsága regionális és globális biztonsági kérdés, és Magyarország a közel-keleti stabilitás egyik legfontosabb szereplőjeként tekint Izraelre.

Izrael Magyarország stratégiai partnere, ez a partnerség pedig kölcsönös tiszteleten, mély történelmi, kulturális és emberi kapcsolatokon, egyre szélesedő gazdasági együttműködésen, közös értékeken és kölcsönös érdekeken alapul – mutatott rá a miniszter. Jó lenne, ha a kapcsolatok békés és stabil körülmények között erősödhetnének tovább – tette hozzá.

Bóka János kijelentette, a tavaly októberi „példátlan terrortámadás” után Izrael most a „jogos önvédelemhez fűződő elidegeníthetetlen jogát gyakorolja”. „Izraelnek és népének jogában áll biztonságban élni saját hazájában, és ez a jog nem korlátozható, és nem köthető feltételekhez, de ez a jog kikényszeríthető” – fogalmazott a miniszter.

Bóka János úgy vélekedett, azok, akik el akarják törölni Izraelt a föld színéről, az európai zsidóságot is el akarják törölni.

A miniszter felhívta a figyelmet, hogy az antiszemitizmus Európában nem a múlté, legyőzni pedig csak az élő európai zsidó hagyomány folytonosságának megőrzésével lehet. Ha Európa hagyja eltörölni évezredek zsidó örökségét, akkor Európa is elveszett – jelentette ki.

Bóka János szólt arról is, hogy Magyarország az Európai Unió Tanácsának soros elnökeként is feladatának tekinti az antiszemitizmus elleni küzdelmet, amely – mint mondta – az európai zsidó élet támogatásával és megismertetésével, valamint Európa zsidó örökségének védelmével lehetséges hatékonyan.

Magyarországon a zsidó élet és kultúra mély gyökerekkel rendelkezik, sokszínű, organikus fejlődik, a magyarság szerves része, és ezt az értéket szeretné Magyarország példaként Európa elé állítani – hangsúlyozta a miniszter.

Részlet: (bzsh)

RECEPT-TÁR

Sütőtökös piskóta kardamomos csokiöntettel

Egy alap piskótarecept sütőtökkel felturbózva a csodaszép sárga szín érdekében, és hogy még puhább legyen a piskóta. Kerül rá egy kardamomos-csokiöntet és egy kis extra narancshéj, hogy igazi őszi-karácsonyi ízvilággal találkozz.

Hozzávalók:

- A piskótasához:
- 180 g sütőtök
- 130 g finomliszt
- 2 tk sütőpor
- 100 g kristálycukor
- 1 db narancs héja
- 2 db tojás
- 40 ml étolaj + a formához
- 1 tk vaníliaaroma
- A csokiöntethez:
- 100 g habtejszín
- 100 g étcsoki
- 2 tk őrölt kardamom
- 1 ek juharszirup
- 1 tk őrölt szerecsendió

Elkészítés:

A sütőtökös piskótahoz a sütőtököt meghámozzuk, felkockázzuk és lobogó vízben 20 perc alatt puhára főzzük.

Egy keverőtálban elkeverjük a lisztet a sütőporral, a cukorral és a reszelt narancshéjjal, majd hozzáadjuk a tojásokat, az olajat, a vaníliaaromát és a pépesített, főtt sütőtököt. Alaposan elkeverjük, hogy csomómentes legyen.

A tortaforma alját kibéleljük sütőpapírral, kevés olajjal kikentjük a forma szélét, majd beleöntjük a piskótatésztát. 180 fokon 55 perc alatt készre sütjük, majd hagyjuk 1 órát hűlni.

Elkészítjük a csokiszószot, amihez egy gyorsforralóban összeemelegítjük a tejszínt, az étcsokit, a kardamomot, a juharszirupot és a szerecsendőt, majd hagyjuk hűlni.

Mikor kihűlt a piskóta, nyakon öntjük a csokiszósszal, reszelünk rá egy kis narancshéjat és indulhat is a nagy sütizés. Nagyon egyszerű, de villantós sütirecept minden alkalomra.

Forrás: (streetkitchen)

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FUVÁROS ZSINAGÓGA

REJTVÉNY, AGYTORNA (SÁBESZ UTÁNRA)

k	VONAT-FÜLKE A POÉN 1. RÉSE		A TÖB-BES SZÁM JELE SÚLY	TITKON FELEJÜK PILLANT	SPORT-CSÓNÁK GAUSS, RÖVIDEN		KELVIN, RÖVIDEN SZAKÍT									
JELEZ A KEZÉVEL																
KISMOTOR																
					NAHÁTI ZAJRÓL ÉSZLEL											
MILLI-RÖVIDEN HÉBE-HÓBA																
NÉMET AUTÓK JELZÉSE		BENE-DEK MESEÍRÓ FIADZIK										ILYEN A TOLVAJ KEZEI				
RÉGI BÜNTE-TŐESZKÖZ						ENERGIA, RÖVIDEN LÁNGOL										
BELSŐ HAJLATI ÜDÍTŐ-ITAL			SZÁRÍ-TOTT FŰ AZ ALJÁTÓL									SZÁNDÉ-KOZIK IRATOT BEFOGAD	SZÉN ÉS URÁN	HŰS-SZELETI	EME SZOMJ-OLTÓ FÖ-LYADEK	VÁZLAT, TANUL-MÁNY
				A POÉN 2. RÉSE PÉNZT ELKÜLDET												S
KILO-, RÖVIDEN HAJAT BORZOL						VILLANÓ-FÉNY LÁGY HANGNEM								NYÁRSRA HUZ TELEPES NÖVÉNY		
EURÓPAI NÉP TAGJA					MIVEL-HOGY SZABAD				... IN HUNGARY MÉHKAS							
RÓMAI 1-ES	ERDÉLYI VÁROS NÉNIKE						BIRKA-ISTÁLLÓ LIGA				MEGA-, RÖVIDEN URAL-KODÓ					
NADRÁG ELEJEI		EDÉNY GYÍK PÁ-RATLAN BETŰI				USA-TAG-ÁLLAM SZAKADT KAFTÁNI					CECE HATÁRAI SÁV SZÉLEI					
NEM MOZ-DÍTHATÓ VAGYON-TÁRGY								LABDA-ÁTADÁS MEGSZÉ-GYENÍT								
ŐSZINTE, BECSÜ-LETES					AUTÓ-MÁRKA A MALOM RÉSE					KENYERET SZEL FAVÁGÓ ESZKÖZE						
TÁNCÓRA RÉSEI		KLUB EGYEDE UTÓTAG: -FAJTA				GÖRBE VÉGTAG ÁLLATI KÖRÖM					TILTÓSZÓ GYORSAN MEGY					
SIEMENS, RÖVIDEN	DESZKA VÍZ ÁTKELŐ-HELY						BÖVEN ONT ÜGYVÉD A TUDÓJA									
GRAFIKAI ALKOTÁS ÉVEKET ELTÓLT									KÚSZÓ-NÖVÉNY GÉZ-DARAB!							
				KATONAI TÖMB DIOPTRIA, RÖVIDEN				LÉGIES, KÖNNYED ORTO-, RÖVIDEN								
LITER, RÖVIDEN	D				SZER-VEZETI EGYSÉG							k ?				

Ez a kiadvány Szent szövegek idézeteit és azok magyarázatait tartalmazza. Kérjük ne dobja ki!
TALMUD TORA Alapítvány számlaszáma: 11705008-20413002-0000000

IMAIĐÓK, GYERTAGYÚJTÁS, IDŐSEK KLUBJA ESEMÉNYEK

2024. Okt.04. – 2024. Okt.11.

DÁTUM	REGGEL	ESTE
04. péntek	8:00	18:00
05. szombat	8:00	17:45
06. vasárnap	7:00	18:00
07. hétfő	6:30	18:00
08. kedd	6:30	18:00
09. szerda	6:30	18:00
10. csütörtök	6:30	18:00
11. péntek	6:30	18:00

Gyertyagyújtás és Szombat kimenetele Budapesten

DÁTUM	ESTE	DÁTUM	ESTE
04. péntek	17:58	05. szombat	19:00
11. péntek	17:44	12. szombat	18:47

Poén sarok

- Mi van messzebb tőlünk? - kérdi a tanár Móríckától. - Kína vagy a Hold?
- Szerintem Kína!
- Miből gondolod?
- A Holdat innen is látni! Kínát nem!

Az 5785-ös zsinagógai évre sok boldogságot, jó egészséget kíván a

Nagy Fuváros Zsinagóga

Elöljárósága

és az

Emberbarát

szerkesztősége!

גמר חתימה טובה

EMBERBARÁT IDŐSEK KLUBJA

„IDŐSEK KLUB” -ja, rendezvényeire várjuk kilénc tagjait. Várjuk tagjaink szíves megjelenését és ötleteiket, melyekkel segítik a klub működését. Következő klubrendezvényt október 30.-án, szerdán délelőtt 10:00 órától tartjuk a földszinti klubteremben.

Nagy Fuváros utcai Templomkörzet

Emberbarát Templomegylet

Budapest. 1084

Nagy Fuváros utca 4.

Tel: 334 27 31

Email: nagyfuvaros@gmail.com

<https://www.facebook.com/Nagyfuvaros4>

Felelős kiadó: Streit Sándor

Szerkesztő: Streit Gábor

Technikai asszisztens: Andrásy Béla